

Briselē, 2024. gada 27. septembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2022/0302(COD)

13760/24
ADD 1

CODEC 1841
JUSTCIV 158
JAI 1417
CONSUM 290
COMPET 953
MI 815
FREMP 366
TELECOM 281
CYBER 264
DATAPROTECT 284

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts — EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par atbildību par defektīviem produktiem un Padomes Direktīvas 85/374/EEK atcelšanu (pirmais lasījums) – leģislatīvā akta pieņemšana = paziņojums

Igaunijas paziņojums

Igaunija atbalsta direktīvas mērķi un var piekrist lielākajai daļai tajā piedāvāto risinājumu. Tomēr direktīva reglamentē procesuālos tiesību aktus tādā veidā, kas rada būtiskas bažas attiecībā uz dalībvalsts tiesību aktu pamatprincipiem.

Proti, direktīvā ir ietverta maksimālas saskaņošanas klauzula, tādējādi visaptveroši reglamentējot arī pierādījumu atklāšanu saistībā ar atbildību par defektīviem produktiem. Maksimālas saskaņošanas rezultātā mūsu tiesību aktos veidojas satraucošs īpašs režīms, kur tiek piemēroti savādāki noteikumi. Konkrētāk, prasītājam būtu grūtāk lūgt tiesas palīdzību pierādījumu vākšanā lietās par atbildību par defektīviem produktiem, nekā citās tiesvedībās – gan tajās, kurās tiek prezumēta pušu nevienlīdzība, gan tajās, kurās tiek prezumēta pušu vienlīdzība.

Sarunu gaitā Igaunija skaidroja, ka procesuālo darbību saturam nevajadzētu būt nepamatoti atšķirīgam atkarībā no strīda konkrētā satura. Tas izraisītu tiesību aktu sadrumstalotību, juridiskās skaidrības trūkumu un, pats svarīgākais, atšķirīgu attieksmi pret tiesvedības pusēm. Tas varētu radīt pretrunas ar mūsu konstitūciju. Mēs esam vērsuši uzmanību uz to, ka dalībvalsts procesuālie tiesību akti ir vienota sistēma, kurā dažādas procesuālo tiesību aktu daļas ir saistītas un līdzsvarotas ar citām procesuālo tiesību aktu daļām. Tādējādi, lai nodrošinātu juridisko skaidrību un vienlīdzīgu attieksmi pret tiesvedības pusēm, mums nāktos apsvērt iespēju mūsu valsts civilprocesuālo tiesību aktu vispārējos noteikumus par pierādījumu atklāšanu grozīt tā, lai tie atbilstu direktīvā paredzētajiem noteikumiem. Tomēr mēs neuzskatām, ka tas ir iespējams, jo šādai iejaukšanās valsts tiesību aktos nevajadzētu būt ES tiesību aktu mērķim.

Turklāt juridiskais pamats civillietu tiesvedības regulēšanai Eiropas Savienībā ir LESD 81. pants, kas reglamentē tiesu iestāžu pārrobežu sadarbību. Šā juridiskā pamata gadījumā vienmēr tiek ļoti rūpīgi uzraudzīts, vai izstrādātie noteikumi netraucēs dalībvalstu procesuālajiem tiesību aktiem. Šīs direktīvas juridiskais pamats ir LESD 114. pants, kas reglamentē iekšējā tirgus izveidi un darbību. Mēs uzskatām, ka tādi paši rūpīgi apsvērumi būtu jāņem vērā, piemērojot šo juridisko pamatu un vienlaikus regulējot dalībvalstu procesuālos tiesību aktus. Piemēram, vienai spēkā esošai direktīvai ar iekšējā tirgus juridisko pamatu, kura attiecas uz civillietu tiesvedību un ietver arī pierādījumu atklāšanas klauzulu, ir tikai minimāla saskaņošanas ietekme (Pārstāvības prasību direktīva). Tas ļauj dalībvalstīm balstīt savus noteikumus uz valsts tiesību aktiem un savām juridiskajām tradīcijām.

Visbeidzot, Savienības tiesību akti var paredzēt vienīgi to, kas nepieciešams attiecīgā mērķa sasniegšanai. Tomēr tas, kā ir formulēti noteikumi par pierādījumu atklāšanu (rezolutīvajā daļā un apsvērumā), liecina, ka mērķis ir iejaukties dalībvalsts procesuālajos tiesību aktos, vienlaikus izveidojot īpašu režīmu pierādījumu vākšanai tikai konkrētajā – atbildības par defektīviem produktiem – jomā. Joprojām nav saprotams, kā šajā gadījumā būtu pamatota maksimāla saskaņošana (tostarp, kāds ir pamatojums to regulēt citādi, nekā citās jomās, kurās arī tiek prezumēta pušu nevienlīdzība). Turklāt nav novērtēta šādas maksimālas saskaņošanas faktiskā ietekme uz dalībvalstu procesuālajiem tiesību aktiem un tiesību sistēmām. Mūsuprāt, nav samērīgi izvirzīto mērķi sasniegt ar šeit izskaidroto risinājumu.

Rezumējot, Igaunija uzskata, ka šajā direktīvā izvēlētā pieeja pierādījumu atklāšanai nav lietderīga, un mēs rūpīgi sekosim citiem priekšlikumiem, lai šāda pieeja netiktu atkārtota.
